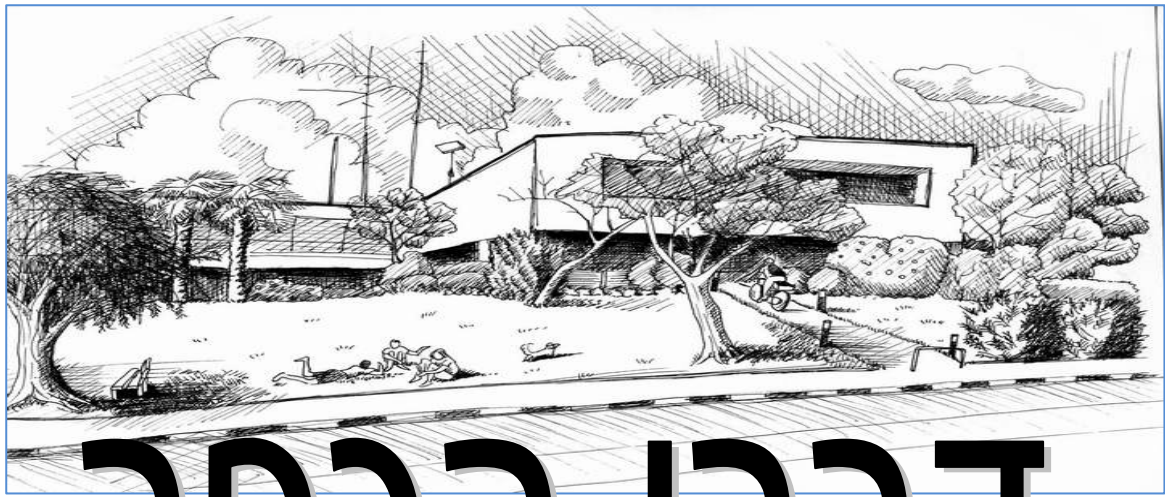

דברי הכפר

"יהי רצון מלפניך, ה' אלוהינו ואלוהי
אבותינו, שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה".

גיליון מס. 2171 * כ"ט באלול תשס"ט * 18 בספט' 2009

כפר הנשיא * עלון פנימי

sachlav@kfar-hanassi.org.il

שנה טובה !

בראש השנה נפגשות
 מה מוזר
 שנה של אתמול
 ושנה של מחר
 כל מה שעבר
 חלף ונגמר
 אך הכל עוד אפשר
 להתחיל ממחר
 כי נפתח דף חדש
 לא ישן משומש
 לא כתוב מקושקש
 דף חלק ולבן
 בלי כתם ממש
 דף חדש
 שריחו, הוא כריח
 תפוח בדבש!

מירי צללזון

ברכה לשנת תש"ע

שנת תשס"ט היתה בסה"כ שנה לא רעה לקהילת כפר הנשיא. נולדו ילדים חדשים לבני משק ותושבים כאן וברחבי הארץ. התחתנו בני משק כאן ובמקומות אחרים.

ירד פחות מידי גשם ובכל זאת החקלאות שלנו דווקא שגשגה, הדשאים לא התייבשו והרבה גינות פורחות.

כמעט כל החברים בגיל העבודה עובדים ומתפרנסים בכבוד, והפנסיונרים עסוקים בתחביבים או בעבודה, כל אחד בדרכו. נכון שיש מי שהכנסתו נמוכה ורובינו לא עשירים גדולים, אך, תודה לאל, אין פה רעב ומחסור כמו אצל אזרחים רבים במדינה.

לעומת זאת צוות המרפאה היה עסוק מאוד השנה. לא מעט חברים נאבקים, לצערי, במחלות קשות ובעיות בריאות לא קלות, ושני חברים יקרים הלכו לעולמם.

הייתי רוצה שבשנת תש"ע, הבאה עלינו לטובה, נזכה כולנו ליותר בריאות, ושידי הצוות הרפואי שלנו לא תהיינה עמוסות עבודה. שנתגבר על כל המחלות, שנרגיש טוב, נעשה הרבה ספורט, נאכל נכון ונדע ליהנות מהדברים הקטנים של החיים.

הייתי רוצה שייולדו לחברים המבוגרים שלנו נכדים ונינים חדשים, שיהיו עסוקים בשמרטפות, סריגת גרביים, צפייה בתמונות ויתמוגגו מנחת. התושבים שלנו (ואולי גם חברים) ילדו עוד תינוקות והמדרכות יתמלאו בזאטוטים חדשים וצחוק ילדים.

שהתלמידים יצליחו בלימודים ואפילו ייהנו מהם, ושכל חיילינו יחזרו בשלום הביתה.

הייתי רוצה שהקהילה שלנו תגדל ותקלוט פה משפחות חדשות, אם בשכונה ואם בתוך הקו הכחול, חברים מסוג כזה או אחר, חברי אגש"ח או אג"מ, תושבים או משתכנים. שנרגיש כולנו חברי קהילה שווים, ולא יתפתחו פה רגשות קיפוח, אפליה וטינה. שנדע כולנו יחד לשמור על הווי משותף בבריכה, במועדון, בבתי הילדים בחוגים, במפגש או בחגיגות משותפות בחגים.

הייתי רוצה שנשקיע ביחסים שבין אדם לחברו, שנכעס פחות אחד על השני, שנשכיל לסלוח ולהתפייס, נחייך יותר, נגיד שלום איש לרעהו במדרכות ונשדר לזולת יותר אכפתיות ואמפטיה.

הייתי רוצה שירד השנה הרבה גשם, שתתמלא הכנרת, יתמלאו בורות המים, יבטלו את הקנס על השימוש במים, שלא יסגרו לנו, חלילה, את הברזים, החקלאות תתרחב, הערערים ימלאו את הארץ, נוכל להמשיך ולטפח את הנוי

הציבורי, וכל אחד מאיתנו את הדשא הפרטי וגינת הירק האורגנית שלו. שתהייה לנו שנה ירוקה של צמיחה ושגשוג.

הייתי רוצה שהשנה יחלוף המיתון כלא היה, שהפרנסה תהייה מצוייה בכיסינו, שנעבוד ונהנה ממה שאנחנו עושים, וכולנו נרוויח קצת יותר מאשר בשנה הקודמת.

הייתי רוצה שימשיכו לדבר עלינו בקיבוצי המועצה ולהגיד: נו, זה ידוע שבכפר הנשיא יש חברה חזקה, תרבות ענפה, חברים מיוחדים במינם, מוסדות מתפקדים היטב, דאגה לפרט ועוד כהנה וכהנה מחמאות. הייתי רוצה שכל הדיבורים האלה יהיו מוצדקים וגם החבר הפרטי ירגיש כך.

החיים הם שמחה ועצב הכרוכים לעיתים יחדיו. אני מאחלת לנו שכל המשאלות הללו יתגשמו בשנה החדשה ונדע הרבה יותר שמחה מעצב.

לו יהי

נורית

ערב ראש השנה תש"ע

לכל בית כפר הנשיא,

בפרוס שנת תש"ע, הבאה עלינו

מאחל אני לבית כפר הנשיא שתהא השנה שנת

אושר, שמחה, בריאות והצלחה.

שנדע ביחד להצליח בכל הדברים החשובים,

תוך שמירת הערכים המיוחדים אותנו כחברה.

שנה טובה.

ברוך

ימי הולדת

24/9	קני וויטהם אנדרו סימונס סלע בלומנטל (נכד-גליק) קין ארנברג (נכד) ענר גלבוע (נכד-ר. כהן) מייקל ומאיה פורסטר (נכדים) נח פורסטר (נכד)	20/9	שאולה אלמן דנה אילייב גבראלה גולן (נינה) אושר מדר (נכדה)
25/9	גל לוי (נכדה) דוד איאן קופף (הרט, נכד בן-אבי)	21/9	ירון סינה
		22/9	אלדד ליפשיץ (נכד)
		23/9	קרן ליפא (נכדה-אפשטיין) מאיה שוער (נכדה-עמית)

מזל - טוב

ימי נישואין

22/9	שולמית וג'וני פרנק
23/9	אלינה (פרחי) ומשה חרוש

שנה טובה !

נזכור			
ז	בתשרי תשס"ג	13.9.02	ניל שרק
ח	בתשרי תשכ"ו	13.9.75	גב' רוז מסר

פ ר ו ר י ם

- נפל בחלקי לכתוב השבוע ולפתוח את השנה החדשה, אבל, כהרגלי הרע הקשבתי לחדשות והלב סרב לקלוט ולהאמין:
- אסף רמון נהרג במהלך טיסת אימונים בדרום. אז נכון, זו כותרת בארץ ולא במשקנו, אך עם אסון כזה, כולנו שוקעים עם העצב ואי אפשר להישאר אדישים. המסקנה שלי היתה שאילן רמון אסף את אסף אליו. ליבנו עם משפחת רמון ובואו נקווה שזה האסון האחרון שיקרה לכולנו השנה.
- במעבר קשה ולא חלק לשארית הפרורים:
- טוענים שהיורה היה פה ביום א' 13.9 וירד במרכז (לדברי חברת קיבוץ).
  - גם אנחנו נראה אותו בקרוב, אמן סלה.
  - בני י"ב שביקרו במחנות הריכוז אמורים לחזור הביתה הערב, יום ב'.
  - מקווים שכולם חזרו בשלום מביקור עם מטען כזה כבד.
  - רשמים וסיפורים אפשר ורצוי להעביר ל"דברי" כדי שגם אנחנו נשמע.
  - מעין דוארי – התאום של תור, הבן של יאיר, הנכד של בטי דוארי, רק השתחרר משירותו הצבאי לפני כמה חודשים וכבר נבחר ונשלח ע"י WORLD ZIONIST ORGANIZATION להיות שליח קהילתי במיאמי ביץ'. סבתא בטי גאה ומאושרת, התפוח לא נפל רחוק מהעץ. עוד פרטים אפשר לשמוע מבטי עצמה.
  - ברוך השב למטייל המתמיד – אדי נמנוב שקפץ לקנדה.
  - נראה שקצב הטיסות ירד לקראת ספטמבר והחגים, עכשיו שכולנו נכנסים לשגרה, מרגישים שהטמפרטורות יורדות, מחשיך יותר מוקדם – איזה כיף שהסתיו כבר כאן.
  - דרך אגב – שעון חורף זז אחורה בלילה של ה- 26.9.

זהו זה לפירורים השבוע – רק חזרתי מחופשה ולכן אני רוצה לסיים בברכות חמות ותודות לקראת השנה החדשה.

תודה לכל המנשקים והמברכים את דייב בעלי הטרי מניו-זילנד ואותי. מאד ריגש אותנו. שם משפחתינו החדש קצת מסובך וקצת אירי, אז בואו נשאר זאת לפעם אחרת.

אני רוצה לאחל לכולם שגם אתם תדעו התחלות חדשות, טובות ואוהבות. שכולנו נדע להבליג יותר, לתת יותר, לסלוח יותר, לקבל איש איש באמונתו, לא למהר לשפוט ובטח לא לפי הצורה החיצונית של עטיפת הספר.

החיים שלנו כל-כך קצרים, זה הזמן לומר לקרובינו וחברינו שאנחנו אוהבים ומעריכים אותם. לא לחכות לומר דברים כאלה מעל חלקת קבר.

שתהיה זו שנה שבה תגשימו את חלומותיכם כמו שהגשמת את שלי.

שנה טובה

בריאות

אושר

פרנסה

באהבה (ו... מוכנים??) שר מק'לוקלין (קסדן)

מזל טוב !!

שנה טובה

אלול הוא חודש נוגה. לא עצוב. נוגה.
הנה כבר הולכים ובאים הימים הקרים. הקיץ על כבשניו הולך והופך לזיכרון מתרחק, ומין נינוחות עצלה של לקראת החורף מתפשטת באיברים. ושוב שנה חדשה מתמרקת בפתח.

כבר שבוע לפני ראש השנה, מכינה אותנו פרשת השבוע (הדופק הנצחי הפועם בעוז בתוך חיינו בני החלוף), לחשבון הנפש ההולך ומתקרב על עשרת ימיו הנוראים.

בדברים ל', משה הולך ונפרד מבני ישראל בפסוקים המבטאים את המבחן הנוקב שמעמיד בפנינו הקיום האנושי בעולם: "טו. רֵאָה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַמָּוֶת וְאֶת הָרָע... יט. הָעִידוּתִי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה וְהַקְלָלָה וּבַחֲרַתְּ בַּחַיִּים לְמַעַן תַּחֲיֶה... מהו בעצם ה"ובחרת בחיים" הזה אליו מתכוון משה?

מן הפסוקים האלה נבראות שתי אופציות קיומיות, שני סוגים של בחירות אנושיות להתבונן אל הקיום האנושי: האחד, מסדר את הדברים בשני טורים הפוכים. טור א': הטוב, החיים והברכה. טור ב': הרע, המוות והקללה. האדם צריך לדעת להבחין בין טורי הבחירה השונים ולבחור נכון. אבל בסופו של עניין זוהי הדרך הפופוליסטית, פשטנית יותר להתבונן על "ובחרת בחיים" שמשה מדבר עליו.

כי האופציה השניה מקיפה את כל הדברים במורכבותם הקיומית. אין שני טורים. אנשים מבוגרים המתבוננים אל החיים במבט מפוכח, כמו משה, מבינים שבחירה בחיים היא בעצם בחירה בכל מה שהם מכילים. בטוב וברע, בברכה ובקללה, בחיים ובמוות. בחירה בחיים היא בחירה בכולם גם יחד. ממש כמו שאיננו מודים רק על הטובה, אלא גם הרעה. זהו ה"ובחרת בחיים למען תחיה" של משה בכל מורכבותו של אדם ההולך עוד מעט אל הר נבו לעשות שם את החשבון הכולל והסופי של חייו המרתקים. ולהישאר שם.

בתוך כל היצף המידע המקיף אותנו מכל עבר במדיומים השטניים המסייעים בידנו להפוך את הקשר שהיה פעם בין איש לרעהו ל"תקשורת", בתוך המולת הקקפוניה התקשורתית הזאת, נעשה כבר קשה לערוך חשבון נפש מורכב ואמיתי. לכן במצבי חירום שכאלה צריך לנסות ולהיזכר איך עשינו את זה פעם, בימים שעוד היה בינינו קשר.

בשנות ה-60 לקחתי חלק בהתרגשות של נער מתבגר במשחה לזכרו של תנחום תנפילוב שהתקיים בכינרת. עוד לפני שהיה למשחה בכינרת הספיק תנחום לכתוב את הדברים האלה ב"דבר לילדים":
"בחג ראש השנה התכנסנו לאסיפת חברים. התחלנו לעשות חשבון לעצמנו, על חיינו החברתיים והתרבותיים. האם חיינו בצדק ובשלום, והאם, חלילה, לא העלבנו איש את רעהו, האם היינו אחראים כולנו לעבודתנו במהלך השנה? למחרת הלכנו לנהר שלנו, הירדן... את בגדינו לא ניערנו, ואת החטאים לירדן לא השלכנו. וכי למה היה לנו לעשות זאת. הרגשנו שלא עשינו רעה לאיש, לא

גזלנו כלום ולא רימינו. עבדנו בשקט את אדמתנו, והיא, האדמה הטובה, החזירה לנו טובה בעד עמלנו הרב. זרענו, קצרנו ואכלנו - אנחנו ובהמתנו. את העודף מכרנו, וגם אחרים נהנו מהחיטה הטובה והנקייה שלנו. את החג בילינו בשירה ובריקודים וגמרנו בתפילה: מי ייתן ותהיה השנה החדשה ברוכה בכל מעשה ידינו, מי ייתן ויתרחב הרעיון שלנו, רעיון הקבוצה, בארץ ובחוץ לארץ. (תנחום תנפילוב, דגניה א' 1941)". ככה עושים חשבון נפש.

ולסיום, כדי להעניק התבוננות אחרת אל ההזדמנות המונחת לפתחנו בפתחה של שנה חדשה, שיר תפילה קצר ופוקח עיניים של ש. שפרה, שבאמצעות מילים ספורות, כמו שרק שיר יכול, מגדיר את גודל הפער בין מה שיכולנו לבקש לבין מה שביקשנו:

חלף

רָגַע הַחֹסֶד חֲלָף,
פְּתַחְתִּי לָךְ
שְׁעֵי הַשָּׁמַיִם
וְאַתָּה בִקְשָׁתִי
רַק
עַל נַפְשִׁי.

שנה טובה. שנה של שפע גשם, של אילן בגשמיו וענן בשמיו.
שתהא השנה החדשה

ברוכה בכל מעשי ידינו.
דודו פלמה

שלום ושנה טובה!

נסעתי! נפרדתי מהבריכה היום - יום ג'. אתגעגע אליה. הבטיחו בריכה בכמה בתי מלון בטיוול.

אני מקווה שתהיה לכם שנה טובה - בריאות לכולם, פרנסה, חיי חברה נעימים, אהבה, וגשם!

נתראה בתחילת מרץ. אכתוב רשמים מהארץ הגדולה והמתפתחת.

שרה

שנה טובה לכפר הנשיא!

סיכום סוף שנה של משפחת ביאנקו

אנחנו משפחת ביאנקו. עברנו לכפר האנגלי, כפר הנשיא, בקיץ לפני שנה. הרבה מכם לא מכירים אותנו וחלק מכם שמעתם עלינו מאחרים. נספר לכם קצת עלינו ואז על השנה הראשונה שלנו בקהילה החדשה.

שושנה האמא. היא עובדת מהבית עבור חברה אירופאית שעוסקת בגרוטאות של מתכת, אלקטרוניקה, פלסטיקה, וכל דבר אחר שניתן למחזר לשימושים אחרים. היא גם יועצת מערכות CCTV לחברות ולפרטים. בנוסף לעבודה שושנה גם מחנכת את שלושת ילדיה בבית. בשעות הפנאי היא אוהבת להתעסק בגינון, לאפות, לנסוע לחו"ל, ובמיוחד לשוט בסירות מפרש. נעמה הילדה הראשונה. היא בת ארבע עשרה והיא לומדת בחינוך ביתי. נעמה אוהבת לרכב על סוסים, לרכב על אופניים, קריאה, קיאקים, נסיעות לחו"ל וסקי. נעמה אוהבת מאד לבשל ולאפות.

קובי הילד השני במשפחה. הוא בן שתיים עשרה ולומד בחינוך ביתי. קובי אוהב לשחק טניס, סקייטבורד. הוא גם אוהב לנגן בפסנתר, לרכב על אופניים, ספורט מכל הסוגים, נסיעות לחו"ל, אמנות, בישול, וכל דבר שדורש פעילות גופנית. אדרה הילדה השלישית במשפחה. היא בת אחד עשרה ולומדת בחינוך ביתי. אדרה אוהבת מאד לשחות והיא שוחה עם הפועל גליל עליון. אדרה גם אוהבת לרכב על סוסים, לרכב על אופניים, גינון (רק כאשר היא רואה פרי עבודתה) ובישול ואפייה.

פריץ, וילפרד, והנרי הם גם חברי משפחה. אומנם הם כלב ושתי חתולים, אבל הם מאוד אהובים על ידי כולם בבית. שלושתם גרים בבית וסגורים בגבולות החצר. זה מפריע לחתולים כי הם היו מעדיפים להסתובב בכל הקיבוץ חופשי, אבל לא מרשים להם. למזלם, לפעמים המשפחה נוסעת לסירה לשבוע או שניים, והחתולים מורשים להצטרף. לפריץ יש מזל לצאת עם המשפחה לטיולים וסידורים באופן רגיל. הוא היה חושב שהחיים משעממים אם הוא לא היה יכול לצאת אתנו.

השנה הראשונה שלנו היתה הרפתקה. עברנו לבית בהבנה שיהיה חשמל תוך שבוע, שבועיים מקסימום. קבלנו חשמל אחרי חודשיים. היה נהדר להשתמש במוצרי חשמל של המטבח, ולא נדבר על המאווררים – מאד חם בלעדיהם. עיצוב, בחירת צמחייה ויצירת הגינה שלנו היו חוויה מתסכלת. אף פעם לא חוונו רוחות כל כך הרסניות. זה לקח את כל מה שיכולנו לשמור על הצמחייה חיה ולהגן עליה.

ברגע שהתרגלנו להיות בביתנו החדש גילינו, בניגוד לבית הישן כשבנינו אותו, שחדש אין פירושו שלא צריך תיקונים. היינו צריכים להתמודד, והתמודדנו עם דברים שלא נעשו כמו שצריך או שלא הותקנו נכון. למרות בעיות אלו, אנחנו אוהבים את הבית החדש שלנו.

המעבר לכפר הנשיא היה שינוי גדול לכולנו. מהר מאד הסתגלנו למגורים בצפון, ונהנים מאד. תמיד נהנינו לטייל, לעשות קמפינג וחופש בצפון, וחשבנו כמה נחמד שלא נצטרך לחזור לדרום אחרי שנהנינו במקום כה יפה. לא טעינו שעברנו. הסתגלנו במהירות. אנחנו מרגישים שיש לנו יותר עם מה ליהנות והכל בקצה האצבעות. הילדים עסוקים בפעילות יומיות, נוסעים לפה, מגיעים לשם, נפגשים עם אנשים חדשים – אין זמן לשיעמום. אנחנו אוהבים את השקט והשלווה, הטבע מסביב, ויותר מהכל, כל האנשים הנפלאים שאליהם הצטרפנו בקהילה. זה נחמד במיוחד כאשר רואים פנים מוכרים הולכים בדרך הבטחון ויש לנו הזדמנות להגיד שלום ולדבר קצת. התחברנו לאנשים ואנו מרגישים שאנו מכירים הרבה שנים. כמה מזל יש לנו שאנחנו קרובים לטבע, אנשים חביבים, שכנים נהדרים, ואנרגיה טובה. אנחנו מקווים להמשיך להרגיש כמה יפה המקום הזה. ומסיבה כלשהי, חושבים שכך יהיה.

שנה טובה לכל כפר הנשיא, בריאות ושמחה לכולם -

שושנה, נעמה, קובי, אדרה

ההרחבה -

קצת סטטיסטיקה לשנה החדשה

מגרשים/בתים שנמכרו	20	(מתוכם 3 בשיטת "בנה ביתך")
בתים שכבר נבנו ואוכלסו	12	
בתים בשלבי בניה מתקדמים	3	
מחכים להיתרי בניה/מינהל	5	

מאין באו - לפי ארץ המוצא:	ישראל	26	(כולל 6 בני משק)
	ארה"ב	5	
	שוודיה	2	
	אנגליה	1	

סה"כ חברים בהרחבה שלנו 34

ילדים: יש המון, ומתוכם 22 יגורו אצלנו בהרחבה

הרכב המשפחות:	זוגות	14
	בודדים/בודדות	6

בשנה טובה וברוכה לכולנו

ק ו ל י ן

תודה

אנו, צוות התלתונים והילדים, רוצים להודות לכל מי שהתנדב ונתן מזמנו וכשרונותיו והעביר חוגים לילדים במהלך החופש הגדול.

אז המון המון תודה ל:
נמרוד פלמה, תום מעין, גדי עמית, עמק יצחקי, יפעת ויסבקר, דורית רוזנקרנץ,
מעין פלמה, דודו פלמה, רפי פרנק, ירון זאבי, רג'י פרלסון ויוחאי וולפין.

תודה מיוחדת ליובל ג'קסון שכל השנה עוזר המון בכל מה שצריך!

תודה מיוחדת גם לנירה קורן על העזרה הרבה בקטיפת התירסים במו ידיה ועל כל יתר העזרה!

תודה גם לגבי טנא ודורית רוזנקרנץ המצילות ברחצה הלילית.

תודה להדס ויסבקר, יואב האריס, לפיד בר-דוד וקייל קסדן שעבדו ועזרו לנו במהלך הקיץ.

מנטע, מיקה, תום ואביבה.

שנה טובה!

לוח ימים של הותיקאר 20.9 – 30.10

שבת 26.9 אין	ו' 25.9 אין	ה' 24.9 אין	ד' 23.9 אין	ג' 22.9 אין	ב' 21.9 אין	א' 20.9 ראש השנה
שבת 5.10 אין	ה' 4.10 אין	ה' 3.10 הנהג: זמי	ד' 2.10 הנהג: זמי	ג' 1.10 הנהג: זמי	ב' 30.9 יום כיפור	א' 27.9 ערב כיפור

הסדרי תנועה פנימית בכפר הנשיא

מה אנחנו – הרוב – בעצם רוצים? או למה אנחנו באמת זקוקים?
שאלתי לאחרונה כמה אנשים וקיבלתי תמונה כזאת:
הולכי הרגל – האנשים המבוגרים, הילדים, האמהות עם העגלות, ואנשים
שסתם מטיילים - שרוצים לצעוד על המדרכות, ללא פחד ממכוניות שנוסעות
מהר מידי, שאולי לא יראו אותם (הרגשה סובייקטיבית אבל גם לפעמים
אובייקטיבית). יש המון "פינות עיוורות" במשק (עם או בלי שילוט) בהם לא
רואים את הרכב או האדם שבא מאותו כיוון..

רוכבי האופניים היו רוצים שבילים/ מדרכות, שיגרמו למינימום של פנצ'רים
ומקום חנייה לאופניים שלהם.
רוכבי הקלנועיות היו רוצים מדרכות - שצד ימין של הדרך לא יהיה גבוה יותר
מצד שמאל ולהיפך. הם היו רוצים כניסות (מדרכות) פחות צרות, הם היו רוצים
שנהגי המכוניות יהיו סובלניים יותר כלפיהם.

ומה רוצים נהגי המכוניות? לרוב הם רוצים מקומות חניה מסודרים ודרכים
רחבות יותר, שילוט שניתן לראותו ובכלל פחות "פינות עיוורות", שהצמחייה לא
תפריע לראיה.

כאשר שאלתי מה בנוגע לדרכים חד-סטריות, שאלו אותי בשביל מה, והוסיפו
שההצעה בוודאי באה ממהנדס שמתכנן עבור ערים וישובים גדולים יותר,
מהנדס שמתכנן לפי עקרונות ורעיונות חדישים ולא לפי הרכבי אוכלוסיה שונים.

החברים עצמם לא התנגדו ברובם, אבל גם לא היו בעד, פשוט כי לא ידעו מה
כרוך בזה, פרט לשימוש יתר בדלק והיה בלבול גם בגלל חוסר ידע והבנה של
מפת הקיבוץ.

ובכן, אנחנו מבקשים מאלה שמציעים הסדרי תנועה חדשים בתוך המשק, קודם
הביצוע, הסבירו את כוונותיכם בדיוק, ושוחחו עם החבר מן המניין – מכל טווח
הגילאים, ולא רק עם בעלי מכוניות.

תודה. בת שבע

שנה טובה!

... והפעם... תנחשו... כלבים !!!

סופרמרקט, קופת חולים, בתי חולים וכן גם ה"אלונית" והמרפאה בקיבוצנו, אינם אתרי בילוי לכלבים.

באותו בוקר (או באחד שאחריו) בו מינה סלע הותקפה וננשכה על ידי כלב - הגעתי גם אני למרפאה. ובהיכנסי - הנה עומד לו כלב מפואר, גדול ומוכר עד כאב (לצערי) בכניסה, ולא מאפשר לי לפתוח את הדלת מבלי להכניס לו בעיטה ולהסתכן בנשיכה.

בעליו יושב אצל הרופא ומתנה את צרותיו, והוא (ו"ימות העולם") הולך לכל מקום עם כלבו הנאמן.

כמובן שהתחרפנתי (כן, כן, כמו תמיד - תגידו), פלשתי פנימה למשרד הרופא ודרשתי בתוקף להעיף את הכלב לקיבינימט.

ילך נא אותו בחור לבקר רופא בקופת חולים בחצור לדוגמא, ונראה אותו משאיר כלב בכניסה, לנוכח מצעד הקשישים שפוקדים את המקום מדי יום.

מה זאת ההפקרות הזאת? בושה וחרפה להתנהגות שכזו. לא הכל מותר בכפר הנשיא. מי שרוצה להשתייך לקהילה שלנו שיפנים – ישנם חוקים. חוקים שנחקקו לטובת תושבי המקום ובכלל לאזרחי המדינה הזאת. לא טוב לכם עם החוקים - עופו מפה עכשיו ומהר, ומיצאו לכם מקום אחר שיקבל אתכם בשעריו.

ביום שישי בבוקר, בבואי לקניות ב"אלונית" - שוב אותו סיפור כל שבוע. כלבה או כלב נמצאים בכניסה ובעליהם עושים שופינג, כאילו מה? בסופרמרקט הייתם משאירים כלב בכניסה? הצחקתם אותי - היו מעיפים אתכם כמו טיל.

למה אני צריכה לבקש פעמיים ובקולי הרם לצאת ולהעיף את הכלב מהפתח? או שמא אתה, אתם מחכים שיינשכו אחד מהורכים הקשישים וחסרי האונים, ואולי אז תבינו עניין?

עבורי כל אדם חסר אונים, בעיקר קשישים שמותקפים על ידי כלבים – הינה סיבה לצאת למלחמה. ובמלחמה זיכרו - יש כאלה שמשלמים מחיר. כתבתי כמה וכמה פעמים אליכם, ציבור הבעלים בשנה האחרונה בנושא - וכלום-כלום לא הופנם והובן אצלכם.

אני מודה לנורית, שבניגוד לדעתו של מנהל הקהילה שלנו, פועלת בנחישות ובחומרה לעשות סדר במקום - חיזקי ואימצי.

אני רוצה לבקש שתהיה לנו שנה טובה יותר, בעיקר בתחום הכאוב הזה, וכן בכל שאר תחומי חיינו ורווחתנו -מגיע לנו!!!

הדסה

שנה טובה !

החיים נמדדים במעשים.

1939, 2009 פראג – לונדון

בנובמבר 1938 נכנסו הנאצים לגבולות צ'כוסלובקיה והשתלטו על אזורי הגבול שנקראו "הסודטנלנד" בטענה שאזורים אלו, בעלי אוכלוסייה גדולה של גרמנים, שייכים לגרמניה. השתלטות הגרמנים הביאה למספר רב של פליטים שברחו לשאר אזורי צ'כוסלובקיה, כאשר רבים התרכזו בפראג בניסיון לצאת את אירופה. במרץ 1939 השתלטו הנאצים, בהסכמת ממשלת צ'מברלין האנגלית, על שאר אזורי צ'כוסלובקיה, ונכנסו לפראג ב-15 למרץ 1939. אל הארגונים הרבים שניסו להציל ולמלט את מתנגדי הנאצים והיהודים, הצטרף איש עסקים בריטי צעיר בשם ניקולאס וינטון. וינטון החליט להתמקד בילדים, ולמצוא להם מקום מוגן רחוק מזרועותיהם של הנאצים. בסופו של דבר וינטון היה אחראי להצלתם של מעל 669 ילדים בין החודשים ינואר-אוגוסט 1939 אשר יצאו רובם ברכבות הקינדרטרנספורט והגיעו לאנגליה. אבי (טומי ברמן) היה אחד מילדים אלו – כפי שהם נקראים היום "ילדי וינטון".

אבי נולד ב-1935 בעיירה הרונוב בצפון-מזרח צ'כיה וגדל כבן יחיד. בסוף מאי 1939, בגיל 5, נפרדו ממנו אביו ואמו ושלחו אותו לבדו למשפחה לא ידועה באנגליה, ברכבת שווינטון ארגן. בסופו של דבר, אבי אומץ ע"י משפחה בסקוטלנד, שם גדל עד שעלה לארץ במסגרת תנועת "הבונים" והתגייס לנח"ל בגרעין לעמיעד. משפחתו לא הצליחה לצאת מאירופה. הוריו נשלחו לטרזין (טרזינשטאט בגרמניה) ולאחר מכן לאושוויץ, משם לא חזרו.

לפני שבוע יצאנו דני, שקד, אבי ואני לפראג והצטרפנו למסע היסטורי ששחזר את הדרך שעשה בגיל 5 מפראג ללונדון. המסע יצא מפראג ב-1 לספטמבר, בכדי לציין את הרכבת האחרונה ובה 250 ילדים שהיו אמורים להגיע לאנגליה. עם פרוץ המלחמה והפלישה הנאצית לפולין, נסגרו הגבולות ומרבית הילדים שהיו על רכבת זאת נספו.

לא הבנו את סדר הגודל של הפרויקט עד שהתאספנו כולנו בערב הפתיחה. קשה לתאר את ההתרגשות הרבה כאשר עלינו במדרגות המוזיאון הלאומי הצ'כי בפראג בערב לפני היציאה. המוזיאון נסגר לקהל ונפתח במיוחד לאורחי הרכבת והפרויקט. את פנינו קיבלו שטיח אדום, תזמורת ג'אז מדהימה, בתו של ניקי וינטון וניצולים אחרים ומשפחותיהם, אמנים, סטודנטים, שרים ומכובדים צ'כים ואנגלים - כמו גם אנשי תקשורת רבים.

חלק חשוב מפרויקט ההנצחה ומסע הרכבת לכבודו של וינטון והילדים, היה להעביר את המסר שכל אחד יכול לעשות טוב בחייו, ולהעביר את הטוב הלאה, ולהשפיע במעשי הטובים על אחרים (INSPIRATION BY GOODNESS). לשם כך נערכו תחרויות לסטודנטים מכל העולם בתחומי ספרות, צילום, אומנות וסרט. הסטודנטים שזכו בקטגוריות השונות הוזמנו אף הם להצטרף למסע לאחר קבלת הפרסים בערב הפתיחה.

מקהלת ילדים שרה את ההמנון הצ'כי והציגה את האופרה "ברנדיבר" – אופרה שנכתבה ובוצעה במחנה הריכוז טרזין בזמן המלחמה. לא הבנו כלום מתוך האופרה – אולם המראה של הקהל הצ'כי מזיל דמעה ומתרגש לנוכח הביצוע, ודברי הסבר של אחת מניצולות טרזין שהינה אחת מאותן ילדות שלא הצליחה לצאת ברכבת של ה-1 בספטמבר, השאירו גם אותנו בדמעות.

1.9.2009 פראג לנירנברג, גרמניה

בוקר היציאה – השכמה מוקדמת והגעה אל תחנת הרכבת הגדולה של פראג. זוהי תחנת ווילסון, שממנה יצאו רכבות הילדים ב-1939. ההמולה ברציף גדולה, כאשר כולם מתקהלים מול פסל חדש לזכרו של ניקי וינטון והילדים. נאומים בצ'כית, מתורגמים לאנגלית ועשרות צלמים וכתבים המתנפלים על הניצולים ומארגני הפרויקט, להתחלת סיקור האירוע (בצ'כיה ובאנגליה היה סיקור LIVE ומקיף הן של ה-BBC והן של הטלוויזיה הצ'כית ומפיקי סרטים עצמאים שצילמו ודיווחו לאורך כל המסע). הרכבת נכנסת לרציף בשריקה קולנית של הקטר. כאן המקום לציין שלכבוד המסע גייסו קרונות רכבת ישנים (משנות השלושים של המאה הקודמת) וקטרי קיטור מסלובקיה, מהונגריה ומצ'כיה. לקרונות המחלקה הראשונה המפוארים, שבהם אנו נסענו, הוסיפו קרון מחלקה 3 בעל דרגשי עץ ארוכים שבכמותו נסעו הילדים ב-1939.

עם שוך ההמולה מסביב לנאומים, הכרוז מכריז על עליה לרכבת. הרכבת מיועדת לצאת בשעה 09:01 מהרציף, כאשר לוחות הזמנים אמורים להישמר בקפדנות בכדי לאפשר ללו"ז של הרכבות הרגילות להמשיך לעבוד. עלינו על הקרון שלנו והתמקמנו בתאנו, כאשר איתנו בתא 10 וג'יל: שתי אחיות אנגליות שאימן הייתה בת 13 כשעלתה על הרכבת והינה כיום חלשה מדי להצטרף למסע.

כ-250 איש יצאו למסע, כאשר מתוכם 22 ניצולים וכ-150 בני משפחות (חלק גדול של בני המשפחה הגיעו ללא הוריהם, שהינם זקנים מדי או נפטרו כבר). כמו כן הצטרפו אלינו הסטודנטים אשר זכו בתחרויות (ראו מסגרת), בתו של ניקי וינטון ומשפחתה, מארגני הכנס, תזמורת ג'אז וזמרת שהנעימו את הזמן ונגנו לאורך כל הדרך, צוות רופאים ופראמדיקים, מסג'יסט, ספרית, טבחים, ילדה שחקנית שהייתה לבושה לאורך כל הדרך בבגדים של פעם, מפיקים ובמאים, צלמים, ושאר אנשי תקשורת.

שריקה נוספת ארוכה, ויוצאים לדרך. רעשה של רכבת קיטור הינו שונה מהותית מרעשן של רכבות מודרניות, התנדודות מונוטוניות ומשמיעות קליקים משונים, והרגשת התזוזה על הפסים גם היא שונה, ודומה למתואר בסרטים המצוירים. אין ברכבות אלו מיזוג אויר, שקעים למחשב האישי, או יכולות WIFI ואנו חושבים לעצמנו כיצד נעביר את 10-12 השעות המתוכננות לנסיעה (כולנו הצטיידנו בספרים לדרך – אולם אלו נשארו סגורים עד שחזרנו הביתה). בינתיים מעיפים מבט מהחלונות ומופתעים, איך, לאורך כל הדרך, אנשים עומדים ומונפפים לנו מכל כפר וכל תחנה. מידי פעם שלטים מונפים – כולל שלטי "מזל טוב" באיזה כפר נידח. הרכבת משקשקת על הפסים ועוצרת למלא מים ופחם מדי פעם. יש צורך לחשוב פעמיים לפני פתיחת החלונות מפאת האפר הנכנס דרך החלונות.

גבול צ'כיה גרמניה. אין כיום ציון גבול או גדרות תיל, חיילים או שוטרים שנוקשים במגפיהם. הנוף אותו נוף, אולם ההרגשה משתנה כשחוצים את הגבול. הילדים של פעם מביטים דרך חלונות הרכבת וחווים את ההבדל. אבי היה צעיר וכנראה הדחיק את הזיכרונות. אולם רבים ציינו את ההרגשה שליוותה אותם, שגם אחרי 70 שנה לא פשוט להם לדרך או לנסוע על

אדמת גרמניה. הדמיון מפליג אחורה ומקשה על הנסיעה ביום שמש פסטורלי בין גבעות כרמים מוריקות ויערות העד.

הקטר מוחלף על הגבול. לכל מדינה חוקים משלה לגבי הרכבות, ובמיוחד הרכבות הישנות. אלו מצריכות אישורים מיוחדים מהביטוח, סידורים להבאת פחם וכבאיות למילוי מים, והתאמת הקרונות הישנים למסילות החדשות. לוגיסטיקה מדהימה רק לדאוג לכך שהרכבות האלו יגיעו מפראג ללונדון ללא תקלות וללא תאונות.

לאחר כ-10 שעות נסיעה אנו מגיעים לנירנברג (סמל שלטון הנאצים וחוקי הגזע) לחניית לילה. לעומת הילדים והרכבות המקוריות (שהמשיכו בדרכן דרך גרמניה הנאצית ללא עצירות לילה וחניות מפנקות), אנו זוכים בהפסקה משגרת המסע בלילות. לאחר כחצי שעה של נאומים מצד ראש העיר ונכבדיה אנו מגיעים עייפים ותשושים למלון.

2.9.2009 נירנברג לקלן

כמו בטירונות גם כאן ההשכמה מוקדמת, ובשעה שש בבוקר אנחנו כבר על הרציף. ביום השני של המסע אנו כבר מורגלים לשגרת היום ברכבת: מבקרים את שכנינו בתאים ובקרונות האחרים, ושומעים סיפורים מרתקים ומסמרי שיער על הניצולים ומשפחותיהם תוך כדי טיול בקרונות; יושבים על כוס בירה בקרון המסעדה המגיש ארוחות בוקר וצהריים על כלי חרסינה וכוסות קריסטל, בהומור הונגרי מפולפל של צוות המטבח (דני החליטה לעזור, וכמו קיבוצניקית טובה הצטרפה למלצרים לעריכת השולחנות לארוחת הצהריים. אולם, חטפה על הראש שלא הניחה את המזלגות בכיוון הנכון! כנראה שהחינוך הפרולטרי שלה יצטרך השלמות ב-FINISHING SCHOOL אנגלי); הפסנתרן והתזמורת מנגנים שירי שנות העשרים והשלושים – אחת מהנוסעות היא זמרת מקצועית מקנדה, שמאלתרת ומנעימה לנו משירה והמלצר הראשי רוקד עם המתורגמנית הסלובקית.

לאורך הריין עוצרים. הנוף יפהפה אבל הכול גרמני ומטופח עד קצה העשבים השוטים. הניצולים מתבקשים לביים תמונה קבוצתית כאשר הם עונדים על צווארם את המספרים שקיבלו כילדים במסע. הבמאי הצ'כי מטיאס מינאצ' מבקש שישיירו את ההמנון הצ'כי. השירה מקוטעת ומהוססת (ברור לי שאבא לא זוכר אף מילה מההמנון), אבל בכל זאת עוצמת המעמד של הניצולים ומשפחותיהם שרים את ההמנון הצ'כי על אדמת גרמניה העבירה צמרמורת והתרגשות אצל רבים מאיתנו. נהג הרכבת מזרז את כולם. אנחנו בפיגור. אצל הצ'כים זה בסדר, אבל אנחנו על מסילות גרמניות והלו"ז הגרמני היקה מצריך שנגיע בזמן לקלן, שם חניית הלילה שלנו.

בקלן אנחנו זוכים לאירוח חם וארוחת ערב מפנקת אצל הקהילה היהודית (כחמשת אלפיים איש). שם אנחנו גם שומעים בשנית על "ניקולס וינטון המקומי", מר קליבנסקי, אשר היה מנהל ביה"ס היהודי בקלן בתקופת הנאצים, והצליח להציל כ-130 מתלמידיו (במקרה גיליתי ששניים מהם נמצאים בכפר הנשיא: שמואל חצור ויעל נמנוב), לפני שהוא ומשפחתו נשלחו למחנות. אנדרטה לזכרו קיימת היום בקלן.

3.9.2009 קלן להוק ואן הולנד (מסע שורשים פרטי לדיוסברג)

היום השלישי למסע הוא יום מיוחד בשבילנו. קלן קרובה מאד לדיוסברג, מקום הולדתו של ג'וני (פרנק) ומגוריהם של סבתא חוה וסבא אמיל (ז"ל) עד ל-29.8.1939. אביה של סבתא חוה (הרב נוימרק) היה רב הקהילה, וסבא אמיל ניהל את ביה"ס היהודי לפני המלחמה. אנו עורכות טיול שורשים פרטי באותו בוקר, ונוסעות בעקבות הייקים של המשפחה. מבקרים את

רב הקהילה של דיוסברג כיום, ומקבלים סיור מודרך באזור בית הכנסת הישן, בית המשפחה, הרחוב שנקרא על שם הרב מנחם נוימרק, ובקתדרלה הגדולה שבה ויטראז' זכוכית גדול מנציח את זכר הקהילה היהודית ורבה. הקתדרלה הנוצרית משמשת גם מקום מפגש וגן ילדים. להפתעתנו, ובהתרגשות רבה, מצאנו בין הפרסומים לשעורי טניס, אומנות וכו' גם פרוספקט על החינוך היהודי, ובתוך הפלייר תמונה מ-1929 של סבא אמיל כמורה בבית"ס היהודי בדיוסברג!

נסיעה מהירה ברחבי הולנד ומפגש צהריים קצר עם ריק (קנופס) וננסי. אנו פוגשות את הרכבת שוב בקצה המערבי של הולנד. פה אנו מתארגנים לעלייה על המעבורת שתיקח אותנו ל-HARWICH. בינתיים מוקרן הסרט של מינאצ' שזכה באוסקר על THE POWER OF GOOD, שמתאר את מעשיו של ניקולס וינטון, ומספר את סיפורם של חלק מהילדים ששילמו את מחיר הפרידה מהוריהם ומשפחותיהם אך זכו בחיים. העיניים דומעות אצל רבים מאיתנו, ואנו חושבים על הפגישה המחודשת למחרת עם ניקולס וינטון ברציף בלונדון.

4.9.2009 האריץ' לתחנת ליורפול סטריט בלונדון.

לילה על מעבורת מודרנית שאורכה כ-200 מ' המכילה מסעדות, חנויות דיוטי-פרי, תאי שינה מפוארים ומיטות נוחות, שלא היו מנת חלקם של הילדים ב-1939. את הים הסוער בחוץ בקושי הרגשנו. את הפחד מהבלתי ידוע וחווית ההפלגה הראשונה בחייהם של רוב הילדים לאחר יומיים עמוסים של מסע, רק דמיינו. עם שחר וזריחה (על יום אנגלי שטוף שמש) ירדנו בחוף המזרחי של אנגליה ב-HARWICH. לקטע הדרך האחרון קיבלה את פנינו רכבת אנגליה מקורית מ-1937 עם קטר קיטור משופץ. ריחות של אנגליה (אפילו בשרותי הרכבת), תה עם חלב, עוגיות אנגליות ושפה מוכרת מסביב. החברה הצעירים מתיישבים למשחק רמיקוב אחרון, ואנו עוברים ומצטלמים עם השותפים/החברים החדשים. הרכבת דוהרת בין העיירות האנגליות. גם כאן אנשים רבים לצידי הדרכים ובתחנות, מנופפים לרכבת המשונה שהופיעה מעולם אחר (לאחר שחזרנו הביתה, התברר לנו שבין מקבלי הפנים של הרכבת בצ'למספורד חיכתה גם מלינדה ברקוביץ, שלא ידעה שאנחנו שם). כולם מתרגשים לקראת סיום המסע, וכבר מרגישים עצבות על חברים חדשים שרק הכרנו וכבר נפרדים, ושהכול עבר כל כך מהר ובעצם לא הספקנו להכיר את כולם או לספוג את החוויות לעומקן. התקשורת, שליוותה אותנו לאורך כל הדרך, מקבלת גיבוי של צוותים נוספים, ואנו מתודרכים לקראת ההמולה עם כניסת הרכבת לתחנת ליורפול סטריט.

תחנת ליורפול סטריט הינה התחנה שאליה הגיעו כל רכבות הילדים – הקינדרטרנספורט – הן אלו מגרמניה והן הרכבות עם הילדים מצ'כיה. כאן על הרציף, בחודשים לפני פרוץ מלחה"ע ה-II, חיכה ניקולס וינטון לוודא שלכל ילד שהגיע ברכבת יהיה מי שיאסוף אותו לאחר הנסיעה הקשה.

היום – ה-4 לספטמבר 2009. תחנת ליורפול הומה, ונדמה כי עשרות הכתבים מכל ערוצי החדשות באירופה, אנגליה וגם ערוץ 2 הישראלי, מחכים לאיזה כוכב רוק או פוליטיקאי משופשף. נדמה לרגע שחומת המצלמות והמיקרופונים בלתי עבירה. ובאמת, למשטרה האנגלית מצפה משימה לא קלה לשמור על הסדר ועל סר ניקולס וינטון (היום בן 100) שאליו מצטרפים בתו ונכדיו (שחוו את המסע איתנו ברכבת). ההסתערות של התקשורת מתלהטת כאשר יורדת מהרכבת קבוצה של אנשים המומים בני 75-86 הנהפכים לשעה הקרובה לכוכבי תקשורת, ומנסים להעביר את הרגשתם וסיפורם בתוך כל ההמולה. בתוך כל הבלגאן מצליחים גם להגיד שלום לסיר ניקי – (צלול וזוכר פרטים עלינו שסיפרנו לו

בפגישתנו הקודמת לפני מספר שנים). אכן זכות גדולה היא לנו, שזכינו להכירו וללמוד על מעשיו, ושל עוד רבים שעזרו למלט את הילדים, ושבלעדיהם לא היינו פה.

חשבתי על עדי שלי (שחגגה יום הולדת 5 באוגוסט) ועל הסיטואציה של ילד/ה בני 5 המופרדים מהוריהם, משפחתם וכל המוכר להם – מגיעה למקום כמו תחנת ליורפול הענקית (גם אז), ומתמודדת עם ההמולה וההמון והפרידה הנוספת מהילדים השותפים למסע, ונפגשת עם משפחה חדשה, המדברת בשפה זרה ואוכלת טוסט עם מרמייט, במקום "אפפלשטרודל". קשה לדמיין, ויותר מכך – להבין את האומץ והיכולת של הורי הילדים לשים את ילדיהם על הרכבות. אומץ ואהבה גדולה היו גם לסבתא המאמצת שלנו, FANNY MILLER בגלזגו, אשר לקחה אל חיקה ילד קטן ומבוהל, אשר את הימים הראשונים בילה מתחת לשולחן במטבח – וגידלה אותו בסביבה חמה ואוהבת.

עם תום המסע, חזרנו הביתה אל השקט והביטחון (היחסי) של הגליל ושל הקיבוץ, העוטף את ילדיו ומאפשר להם לרוץ בבטחה במרחביו. הרבה רבדים ומסרים היו למסע הזה, חלקם עדיין לא נספגו ועוכלו עם החזרה המהירה לשגרה. אני חושבת שהמסר העיקרי שאותו הפנמתי וארצה להעביר לילדי ולחברה שבה אני חיה הוא משפט הסיום של הצדיק הגדול – סר ניקולס וינטון "אין טעם לחשוב שהיו לך חיים טובים רק כי מעולם לא הזקת לאף אחד. היו לך חיים טובים אם עשית משהו טוב".

קישורית לכתבה של ערוץ 2 :

<http://www.mako.co.il/news-channel2/Channel-2-Newscast/Article-97da5916d709321004.htm&sCh=31750a2610f26110&pId=1482828872>

הקישורית לאתר הרשמי של פרויקט הרכבת THE WINTON TRAIN PROJECT

http://www.wintontrain.eu/en/site/uvodni_stranka.htm

שבת שלום ושנה טובה ושלווה.

אילנה ברמן - פרנק

החיים בתוך עולם מורכב - מכתב לתושבי קיבוצי דרום עמק החולה

תושבים יקרים,

לאחרונה הופצו פרסומים על סכנות בריאותיות דרמטיות הצפויות מהקמת "תחנת כח" להפקת חשמל באתר ההטמנה האזורי "תאנים".

אנו כיחידה סביבתית של המועצה האזורית גליל עליון מרכיבים ומעודדים רגישות ופעילות סביבתית בכל מישר אפשרי ולכן מעידים אתכם כי אנו מאמינים כי אתם תעשו את כל אשר בידכם על ידי ועובדות.

חשוב להבין כי המידע שפורסם, מוציא דברים מהקשרם, מנפח חלקי עובדות וגורם לפחד.

ברצוננו לעשות קצת סדר ולהעמיד בפרופורציה את המידע, כדי לסייע לכם להעריך נכונה את המתרחש באזור. אנו נציג תקציר הנושאים בוויכוח ולמי שירצה להרחיב וגם לעזור לשיפור המצב, נוסיף בהמשך הסתכלות רחבה יותר על הדברים, זכרו כי תמיד נשמח להשתתף בדיון ענייני בנושא זה.

1. ע"פ חוק המדינה (ורוב מדינות העולם) אתר תאנים חייב לאסוף ולשרוף את הגז המצטבר בתוך גוף הפסולת (גז המתאן הנוצר בפסולת הנו גז מהגורעים בהשפעתם על תהליך התחממות כדור הארץ), השריפה מתבצעת בלפיד. תהליך השריפה בלפיד ימשך מספר שנים לאחר סגירת האתר במידה ובעת שיסגר.
2. ניתן לייצר חשמל ע"י שרפת הגז והפקת אנרגיה חליפית (לשרפת דלקים על בסיס נפט או פחם), במנוע שריפה פנימית או טורבינה, בתנאים מחמירים ביותר המקטינים למינימום פליטת מזהמים לסביבה.
- מדובר במכולה גדולה המפיקה 1 מגאווט חשמל ולא בתחנת כוח הנשמעת כמו רידינג לפחות (ראו בעברון).
3. אין בארץ מידע רב על המצאות דיוקסינים (אותו גז מסרטן המכבב בפרסומים האחרונים) בכלל ובאזורנו בפרט. ע"פ מיטב הידע הקיים, דיוקסינים נמצאים לצערנו כמעט בכל מוצר ופעילות יומיומית. שריפת הגז בתאנים במנוע שריפה פנימית ובתנאים מחמירים תבטיח מינימום פליטה של מזהמים.
4. יש דרך נכונה יותר מכתבות מתלהמות, לשפר את תנאי הסביבה של תאנים והיא בידנו: הפחתת הפסולת הנשלחת לאתר להטמנה, מחזור וטיפול בדרכים אחרות ובעיקר הכוונה לחומר האורגני ומוצרי פלסטיק.
- למי שהפרספקטיבה המלאה על מצבנו וסיפור אתר תאנים בתוך זה, חשובה לו ומעוניין לקרוא ולהפנים את הדרך הנכונה לטיפול שלנו בפסולת המוצקה מוזמן לקרוא את ההמשך.

אנו חיים בעולם מורכב ועתיר פעילויות שחלקן לא בריאות. הסביבה שלנו מלאה בסכנות משמעותיות לבריאותנו ורק על חלק קטן מהן יש לנו שליטה, המידע על הסיכונים זמין ומופיע לרוב בתקשורת הכתובה ובכתבות אקטואליה מפחידות בטלוויזיה. לשמחתנו (או לא) אין במרחב שלנו פעילות תעשייתית ענפה, נפח תחבורה משמעותי, או תחנות כח של חברת החשמל, שהם יצרני זיהום האוויר המשמעותיים ביותר באזורי החוף.

לכן, הנחת העבודה שלנו שמצבנו טוב ביחס לאזורי החוף עתירי התעשייה ותחבורה.

באתר תאנים יש מגוון פסולות המאפיין את אזורנו וע"פ מה שנבדק עד היום בנוזלי הפסולת של האתר, נמצאה רמת זיהום נמוכה יחסית בהשוואה לאתרי פסולת במרכז הארץ, בעיקר נוכח כמות קטנה של פעילות תעשייתית. על רקע זה ניתן לשער (היות ואין דרישה של המשרד להגנת הסביבה לניטור דיוקסינים), כי במידה ויש פליטה של דיוקסינים מהאתר היא מועטת, ושאיבה ושריפה מבוקרת של הגז תפחית אף סכנה זו במידה וקיימת.

פסולת מאתר תאנים לא נשרפת ולא אמורה להשרף בעתיד.

לכן כל מידע שהוצג בפרסומים ומתבסס על נתונים של שריפות פסולת בחו"ל לא רלוונטי במקרה זה.

בישראל, כמו בכל העולם, נדרשות המטמנות לאסוף את הגז ולשרוף אותו. איכות השריפה משפיעה משמעותית על כמות המזהמים הנפלטים לאוויר. במידה ומחליטים להפוך את תהליך השריפה להפקת חשמל, ניתנות הנחיות המשרד להגנת הסביבה הכוללות שורה ארוכה של תנאים המושתים על מפעיל מנוע שריפה פנימית או טורבינה לצורך הפקת החשמל. תנאים אלו המבוססים על הנחיות בריטיות וגרמניות, שעל פיהן המפעיל אמור ליצור תנאי שרפת גזים, שעמידה בהם, תגרום למינימום

פליטת מזהמים. צריך לזכור שתהליכי תסיסה של הפסולת הקבורה באתר (שהם המקור לגז המתאן הנשרף ליצירת חשמל) הנם פועל יוצא מכמות החומר האורגני המגיע אליו, ותפסק לחלוטין מספר שנים לאחר סיום העברת הפסולת האורגנית אליו. זאת בניגוד מוחלט למוצג בתקשורת כאילו מדובר על פעילות לדורי דורות.

כל התיאור לעיל, מטרתו אינה להדיר שינה מעיניכם אלא ליצור פרופורציות והבנת המציאות, לאור ההצהרות המתלהמות והמנותקות מהעובדות.

בעולם המערבי חיים במרחב מורכב ואתר תאנים הוא גורם נוסף שמוסיף משהו למרק הכללי שממנו אנו ניזונים מדי יום ובהחלט לא המשמעותי מבניהם.

דילמה זו מובילה אותנו לנושא האחריות האישית ולמוסר האישי והציבורי: הפסולת בתאנים היא שלנו (תמיד ניתן להחליט כי לא מקבלים פסולת מאזורים אחרים תמורת העלאת דמי השימוש שאנו משלמים) ואחריותנו המלאה והמוסרית היא לטפל בה כאן ולא להעבירה למישהו אחר. חברה נאורה לוקחת אחריות על תוצרי הטובים יותר או פחות ולא מעבירה את הבעיות שלה לאחרים, גם אם הם לא יודעים לצעוק).

כל זאת אינו במקום דרישה צודקת של תושבי הישובים הקרובים לאתר תאנים לטיפול מקצועי ונכון בפסולת על מנת למנוע מפגעים ולחשוף בצורה שקופה את כל החומר המקצועי הרלוונטי.

אנחנו מאמינים כי בדיון ציבורי נקי מהתלהמות והשמצות, ניתן להסביר את מרבית הפעולות בצורה שתמחיש שלא כצעתה, ומה שמוצג כפעילות לא תקינה, ניתן לדרוש מהאיגוד לשפר.

והעיקר: ניתן בפעילות יום יומית של כל אחד מאתנו בסיוע מסיבי של הרשויות, להקטין את כמות הפסולת במקור, שימוש חוזר בה, מחזור שלה, הפרדה לזרמים והעיקר - טיפול בפסולת האורגנית, הם המפתח הכלכלי, הפרקטי והמוסרי לעזור לכדור הארץ לשמור על משאביו והעיקר, למנוע

מפסולת בעייתית (פלסטיק כבר אמרנו!) מלהגיע לאתר תאנים. אתר מנוהל היטב שנמנעת ממנו

הפסולת האורגנית, הפלסטיק והנייר, ישפר את ביצועיו הסביבתיים וכל זאת בידנו!

במקום להפחיד ולהטיל אימה על נבחרי הציבור שלנו בדרישות לא מציאותיות, דרשו מהם להקצות משאבים למחזור והעיקר שתפו פעולה כל אחד בחלקת ביתו הקטנה.

אתר תאנים ב' (יהיה מקומו אשר יהיה) הנו בדיוק התשתית האמורה לתת לנו כלים למחזור, להפחית פסולת ובעיקר למנוע הטמנה בעייתית. כל השמצה חסרת ידע ובסיס על הרעיון של אתר זה לפעולות

משלימות לטיפול בפסולת, תביא לתוצאות ההפוכות ממה שמטיפים המתלהמים בתקשורת. זוהי הנצחה של ההטמנה המסורתית כפי שהייתה 30 שנה אחורה, ושיתם אתר תאנים, נעביר את הבעיות שלנו לאחרים, מגיע להם!!!...

היחידה לאיכות הסביבה מרגישה חובה לעשות קצת סדר בים הצעקות, העובדות המופרכות ורבעי האמת, והעיקר לכוון את תושבנו המסורים והאינטליגנטים לפתרונות האמיתיים המצויים בידנו ולא בפשקווילים.

ב ב ר כ ת ש נ ה ט ו ב ה ו מ מ ח ז ר ת!
משה שליט בשם צוות היחידה

Shana Tova to Kfar Hanassi!

End of the year summary for the Bianco family

We are the Bianco family. We moved to the English Colony, Kfar Hanassi last summer. Many of you reading this do not know who we are; although some of you have heard of us from others. So let us tell you about ourselves and then about our first year living in our new community.

Shoshana is the mother. She works from home for a European company that deals in scrap metals, electronics, plastics, and anything else that can be recycled into other uses. She also does consulting for closed circuit television surveillance systems. In addition to her work obligations Shoshana also home educates her three children. In her spare time she likes to garden, bake, travel to Europe, and especially sail boats.

Naama is the first child. She is fourteen years old. She attends her mother's home school. Naama likes riding horses, riding bikes, reading, kayaking, traveling to Europe, and skiing. Naama loves to cook and bake. Coby is the second child. He is twelve years old. He attends his mother's home school. Coby loves to play tennis and ride his roller surfer. He also likes playing piano, bike riding, sports of all kinds, traveling to Europe, art, and anything that requires fun physical activity, and cooking.

Adara is the third child. She is eleven years old. She attends her mother's home school. Adara loves swimming; she is a member of the Hapoel Galil Elion swim team. Adara likes to ride horses, ride bikes, gardening when she can see the fruits of her labor, and she loves cooking and baking.

Fritz, Wilfred, and Henry are also members of the family. They may be a dog and two cats, but they are loved by everyone in the house. All three live in the house and are confined to the boundaries of the yard only. This annoys the cats, who would really want to run around the kibbutz freely but cannot. Fortunately, the family sometimes spends a week or two at their boat and the cats get to come along. Fritz is fortunate to be able to go bye-bye with the family on a regular basis. He would hate it if he couldn't go because having to stay only in the yard would be boring for him.

Our first year in the Harchava was an adventure. We moved into our house with the understanding that there would be electricity within a week, maximum two weeks. We got electrical hook-up after two months. It was great to finally be able to use our kitchen appliances, not to mention fans – it gets hot at night without them. Designing, choosing plants and creating our garden was educational. We have never experienced such destructive winds. It was all we could do to keep our plants alive and protected.

Once we were settled into our new home we discovered that, unlike our old home when we built it, new does not mean we did not need to repair things. We had quite a time fixing things that were either not done correctly or had been installed incorrectly. Despite these problems we love our new home.

Moving to Kfar Hanassi was a big change for all of us. Quite quickly, though, we settled in and became accustomed to living "up north", which we immensely enjoy. We always enjoyed camping and vacationing "up north" and thought how nice it would be that we wouldn't have to drive "down south" after enjoying ourselves in this beautiful place. We were not wrong to move. We feel that we have so much more to enjoy and it's all at our fingertips. The kids are busy with their daily activities, going here and going there, meeting new people – no time for boredom. We love the peace and quiet, the nature around us, and most of all the wonderful people whose community we have joined. It is especially nice when we see familiar faces walking along the security road and we get a chance to say hello and chat. We have made friends here that we feel we have known for many years. Oh, how fortunate we are to be so close to nature, friendly people, great neighbors, and good energy. We hope to continue feeling how wonderful this place is. And for some reason, we think we will.

Shana Tova to all of Kfar Hanassi, health and happiness to all

Shoshana, Naama, Coby, Adara

PS. We still have a glass serving bowl and a porcelain dinner bowl sitting on our kitchen counter from our barbecue on June 6. We don't know who the dishes belong to or we would have returned them already.

שנה טובה !

A Clutch of Crumbs

18/09/2009

It fell to my lot this week to start the New Year, but according to my bad habits I listened to the news and my heart refused to absorb and to believe: Asaf Ramon was killed while on a training flight in the South. It is true that this is a newspaper head-line in the country and not in our kibbutz, but with such a disaster we are all

deeply concerned with sorrow making it impossible not to be involved.

My conclusion was that Ilan Ramon took his son to himself. Our heart is with the Ramon family and let us hope that this is the last disaster which will happen this year.

In a sharp and not smooth transition to the rest of the Crumbs:

It has been claimed that the first rain was here on Sunday Sept 13th and came down in the center of the country (according to what a lady of the kibbutz told us). We shall also see it soon – Amen.

The top high-school children are due to return from Poland Monday evening. We hope that all of them returned home safely from their visit with a very heavy load of impressions. It is possible and desirous to give their stories and impressions to “Divrei” so that we shall also know about them.

Maajan Doari – who is Tor’s twin who is the son of Yair and the grandson of Betty Doari, who was released from his army service a few months ago has already been chosen and sent by the World Zionist Organisation to Miami Beach as a shaliach there. Grandmother Betty is proud and happy, grandson like grandfather!

Further details can be received from Betty herself.

Welcome back to Eddy Nemenoff our permanent tourist who jumped to Canada.

It seems that the pace of flights has gone down towards September and the Holidays, now we are all getting back to routine, feel that the temperature is getting down. It is getting dark earlier – what a pleasure that autumn is nearly here.

By the way, put your clocks back for one hour on the night of Sep. 26th

That's all the crumbs for this week – I have just returned from holidays so I want to finish with warm greetings and thanks for the New Year.

Thanks to all those who kissed and blessed Dave, my new husband from New

Zealand and me too. They made us very happy. Our new family name is a bit complicated and a bit Irish so let's leave it for another time.

I want to wish everybody that you also will know only new good and loving beginnings in the New Year. That we should know to be more forbearing, to give more, to forgive more, to accept everybody according to his beliefs, not to hurry to judge others and not according to the outside appearance. Our lives are so brief now is the time to say to our relatives and friends that we love and appreciate them.

Not to wait to tell them this at their burial. Let it be a year where all our dreams will be fulfilled as I fulfilled mine.

Shana Tova, Health, Happiness, Parnusse, with love

(are you ready--?)

Shar McCloughlin (Kasdan)

**בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של חברתנו**

אירית בן-חיים ז"ל

**ומשתתפים בצערם הכבד
של**

**אביבה, יוני, יורם, יגאל ונאוה
וכל בני המשפחה**

שלא תדעו עוד צער